

Kasuistik

Nikotinposers påvirkning af mundslimhinden

Oliver Skjødt Jørgensen^{1*}, Troels Dan Rohde^{1*}, Mikkel Christian Alanin¹, Nabil Channir² & Hani Ibrahim Channir³

1) Øre Næse Hals Klinikken, Rødovre Centrum, 2) Greve TandlægeCenter, 3) Afdeling for Øre-Næse-Halskirurgi og Audiologi, Københavns Universitetshospital – Rigshospitalet

Ugeskr Læger 2025;187:V03250246. doi: 10.61409/V03250246

Brugen af røgfrie nikotinprodukter, herunder nikotinposer, er i en stigende udvikling. Data fra Sundhedsstyrelsen viser, at andelen af unge, der anvender røgfrie nikotinprodukter, er steget fra 11,4% i 2021 til 12,9% i 2022 [1]. Snus og nikotinposer bruges ofte synonymt. Nikotinposer adskiller sig ved udelukkende at indeholde nikotin og ikke tobak, hvilket gør dem lovlige i Danmark. En pakke indeholder 20 stk. i Danmark. Med udgangspunkt i to sygehistorier er fokus for denne kasuistik de observerede forandringer i den orale slimhinde.

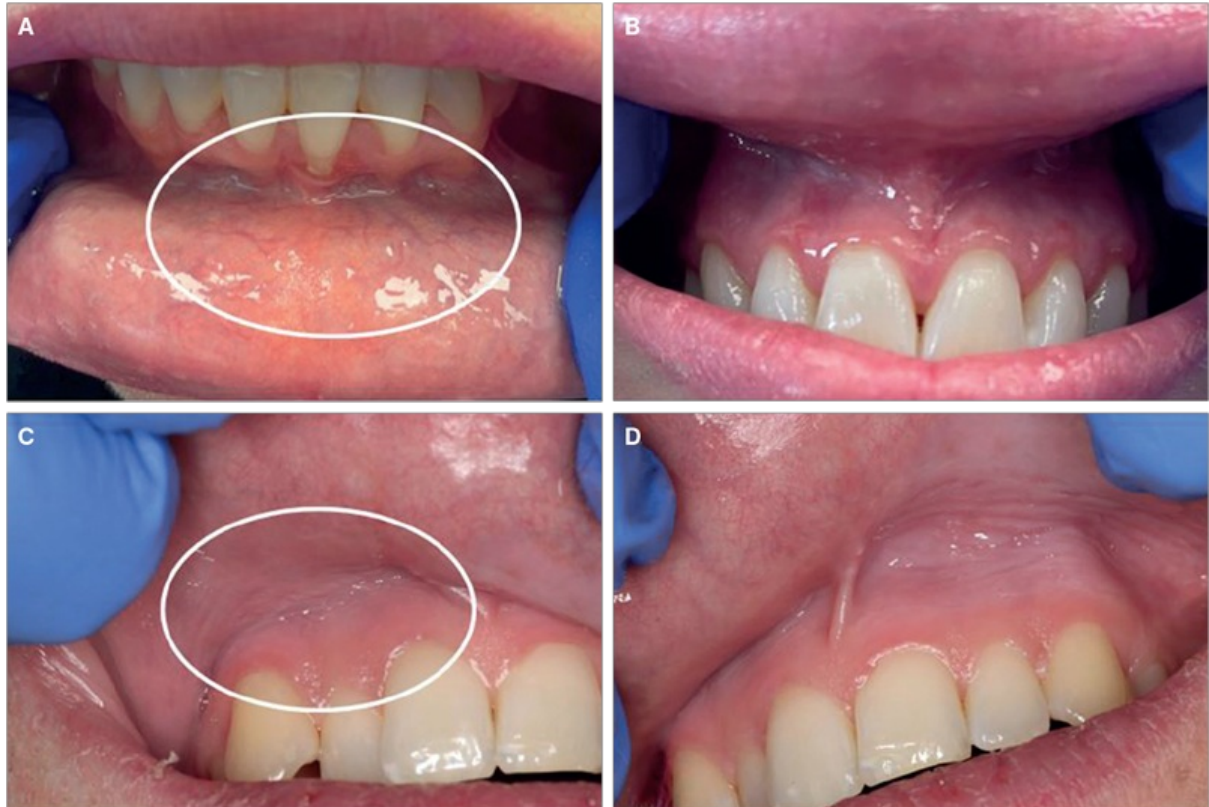
Sygehistorier

I

En 30-årig norsk kvinde henvendte sig til vurdering i en øre-næse-hals (ØNH)-praksis grundet orale slimhindeforandringer konstateret ved tandlægen.

Patienten havde i 15 år anvendt kombinerede tobak-/nikotinposer, hvilket hun ophørte med for 19 måneder siden. Hun brugte op til fire poser ad gangen – i både over- og undermund – og undertiden også under søvn. Objektivt sås der i underkæben gingival inflammation og 2 mm gingival retraktion ved frontregio –1 facalt med eksponering af tandrod (venstre fortand) (Figur 1 A). Til højre i overkæben sås hvidlige slimhindeforandringer i omslagsfold regio 321+ (Figur 1 B). Ydermere sås let fortykket slimhinde med rynket overflade. Centralt regio 321+ sås svag rødlig læsion (Figur 1 B).

FIGUR 1 A. Slimhindeforandringer, herunder inflammation, 2 mm gingival retraktion samt eksponering af tandrod ved frontregio -1 facialt. B. Hvidlige slimhindeforandringer i omslagsfold regio 321+. C. Hvidlige slimhindeforandringer facialt i overkæben regio 321+. D. Hvidlige slimhindeforandringer med stregtegninger facialt i overkæben regio +1234.

II

En 25-årig mand blev set til rutinemæssig tandlægeundersøgelse. Patienten havde gennem ca. to år brugt én pakke nikotinposer om dagen. Der konstateredes slimhindeforandringer facialt i overkæben regio 321+ og +1234 (højre og venstre side i overkæben) mest udtalt i venstre side i omslagsfolden (Figur 1 C og Figur 1 D).

Forandringerne var uafskrabelige, hvidlige med stregtegninger med en hyperplastisk og lobuleret overflade. Der forekom ingen palpationsømhed.

Diskussion

Disse to sygehistorier illustrerer kliniske fund hos patienter med længerevarende brug af nikotinposer og peger på mulige orale bivirkninger forbundet hermed. Fælles for begge patienter er forekomsten af karakteristiske slimhindeforandringer i områderne, hvor nikotinposerne har været placeret.

Et systematisk review viser, at nikotinposer kan øge risikoen for parodontale sygdomme, bl.a. slimhindeirritation, ulcerationer og gingival retraktion [2]. Brugere af nikotinposer rapporterer ofte mundtørhed, blærer på tandkødet og ubehag i kæben, hvilket er symptomer, som praktiserende læger, ØNH-læger og tandlæger bør være opmærksomme på i deres kliniske praksis [2].

Påvirkningen menes bl.a. at skyldes nikotinposers aktivering af nikotinerge acetylkolinreceptorer, hæmmet fibroblastproliferation og øget oxidativt stress, hvilket kan resultere i vævsskader, heriblandt de observerede

forandringer beskrevet i sygehistorie 1 og 2 [3].

Selv om nikotinposer har potentielle negative bivirkninger, anses de af nogle som et sundere alternativ til rygning, da de indeholder færre toksiske forbindelser [4]. Et stigende antal unge debuterer dog med nikotinposer som deres første nikotinholdige produkt [1]. Deres diskrete og kontinuerlige anvendelse kan føre til intensivt forbrug som i sygehistorie 1, hvor produktet også blev anvendt under søvn. Samlet rejser det bekymring for en ny afhængighedsbølge frem for et alternativ til rygning.

Trods den sparsomme evidens peger den foreliggende forskning på, at det er væsentligt, at klinikere er opmærksomme på de udfordringer, som nikotinposer medfører, og fokuserer på tidlig opsporing af orale skader. Gingivale slimhindeforandringer opdages ofte tilfældigt ved tandeftersyn, og her kan behandleren give patienten indsigt i nikotinposernes skadevirkning, f.eks. ved at vise fotos af forandringerne. Patienterne bør følges med jævnlig klinisk kontrol, f.eks. etårskontroller, hvor man kan følge udviklingen af forandringerne og give anledning til en motiverende samtale med henblik på afvænning af nikotinposeforbruget og vejlede om nikotinstoptilbud. Ved fund af erytroplakier, leukoplakier, palpable tumorer eller sår, som ikke heler inden for to uger, bør der rejses malignitetsmistanke [5]. Tandlæger har en vigtig rolle i opsporingen, og ved mistanke om malignitet skal der henvises til praktiserende ØNH-læge akut [5]. Derfor udgør patientuddannelse og oplysning om de potentielle risici centrale redskaber til at forebygge og minimere de sundhedsmæssige konsekvenser af et omfattende forbrug af nikotinposer. På baggrund af den eksisterende evidens efterlyses longitudinelle studier, der kan belyse konsekvenserne af vedvarende nikotinposeforbrug.

Korrespondance *Oliver Skjødt Jørgensen*. E-mail: oliver.joergensen@sund.ku.dk

*) Delt førsteforfatterskab

Antaget 8. juli 2025

Publiceret på ugeskriftet.dk 15. september 2025

Interessekonflikter ingen. Alle forfattere har indsendt ICMJE Form for Disclosure of Potential Conflicts of Interest. Disse er tilgængelige sammen med artiklen på ugeskriftet.dk

Referencer findes i artiklen publiceret på ugeskriftet.dk

Artikelreference Ugeskr Læger 2025;187:V03250246

doi 10.61409/V03250246

Open Access under Creative Commons License [CC BY-NC-ND 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

SUMMARY

The effects of nicotine pouch usage on the mucous membrane

This case report explores the oral effects of nicotine pouch use, focusing on two patients with mucosal changes. Findings include gingival inflammation, white lesions, and gingival retraction. Evidence suggests a link between nicotine pouches and periodontal damage. Though considered less harmful than smoking, their discreet use may lead to intense usage. Clinicians should remain vigilant for early signs of harm and inform patients about potential risks. Further research is needed to clarify long-term health effects.

REFERENCER

1. Sundhedsstyrelsen. Brug af røgfrie nikotinprodukter blandt unge, 2022. https://www.sst.dk/-/media/Udgivelser/2023/Brug-af-r%C3%B8gfrie-nikotinprodukter-blandt-unge/Brug-af-roegfrie-nikotinprodukter-blandt-unge-efteraar-2022_-

[Sundhedsstyrelsen-2023.ashx](#) (16. mar 2025)

2. Rungraungrayabkul D, Gaewkhiew P, Vichayanrat T et al. What is the impact of nicotine pouches on oral health: a systematic review. BMC Oral Health. 2024;24(1):889. <https://doi.org/10.1186/s12903-024-04598-8>
3. Ye D, Rahman I. Emerging oral nicotine products and periodontal diseases. Int J Dent. 2023;2023:9437475. <https://doi.org/10.1155/2023/9437475>
4. Travis N, Warner KE, Goniewicz ML et al. The potential impact of oral nicotine pouches on public health: a scoping review. Nicotine Tob Res. 2025;27(4):598-610. <https://doi.org/10.1093/ntr/ntae131>
5. Sundhedsstyrelsen. Pakkeforløb for hoved- og halskræft: for fagfolk, 2022. <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2022/Pakkeforloeb-for-hoved-og-halskraeft> (16. mar 2025)